

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Baranya György ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Ambrózi András ügyvéd által képviselt alperes ellen, kölcsön visszafizetése iránt indított perében, a Budapest Környéki Törvényszék 2012. április 23. napján meghozott 13.P.22.046/2011/21. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 23. és Pf.4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a kiegészítéssel hagyja helyben, hogy kötelezi a felperest az állam által előlegezett 80.560 (nyolcvanezer-öttszázhatvan) forint tolmácsdíj megfizetésére.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 200.000 (kettőszázezer) forint + ÁFA mértékű másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak felhívásra 2.320.000 (kettőmillió-háromszázhuszezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes végleges keresetében a Ptk. 523. § (1) bekezdése alapján 29.000.000 forint kölcsön és 2008. április 1. napjától a kifizetés napjáig járó évi 7,5% kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Előadta: megállapodott az alperessel, hogy megvásárolja a tulajdonát képező helyrajzi számú vendéglő, panzió és udvar megjelölésű ingatlant (az ún. XX Kastélyt), valamint a vendéglőt működtető egyszemélyes XX Kastély Kft. üzletrészét. A vételárat szabad felhasználású bankhitelből kívánta kiegyenlíteni, az alperesnek viszont sürgősen készpénzre volt szüksége, ezért kért tőle kölcsön 29.000.000 forintot azzal, hogy a vételár kifizetésére felvett hitel összegéből a kölcsön összegét levonhatja, így a vételár 29.000.000 forinttal csökken, és ezzel a kölcsön az alperes által visszafizetésre kerül. 2008. február 1-jén tanúk előtt aláírtak

egy „Meghatalmazás” elnevezésű okiratot, melyben az alperes meghatalmazta, hogy az ingatlan hitelfedezetként történő felhasználásakor teljes körű aláírási joggal rendelkezzen, továbbá elismerte 29.000.000 forint kölcsön felvételét, egyben hozzájárult ahhoz, hogy amennyiben 30 napon belül nem tud teljesíteni, úgy lemond a javára az ingatlan tulajdonjogáról, és hozzájárul tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez. Ezt követően megkötésre került 2008. február 16-án az üzletrész adásvételi és az ingatlan adásvételi szerződés, az utóbbiban rögzítették, hogy amennyiben az ingatlan 52.000.000 forint összegű vételárát legkésőbb 2008. március 31-ig a vevő nem fizeti meg, úgy az eladó jogosult egyoldalú nyilatkozattal a szerződéstől elállni. Az alperes nem adott tájékoztatást az ingatlan lényeges tulajdonságairól, ezért a pénzügyi intézet nem nyújtott hitelt. A 2008. április 1. napján kelt levélben felszólította az alperest a kölcsön visszafizetésére, melyre az alperes azt válaszolta, hogy nem kapott kölcsönt, nem írt alá kölcsönszerződést, és bejelentette, hogy eláll az adásvételi szerződéstől, továbbá felmenti ügyvezetői tisztsége alól.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Előadta, hogy pert indított a „Meghatalmazás” okirat érvénytelenségének megállapítása iránt. Nem vitatta, hogy a felperessel 2008 februárjában tárgyalásokat folytatott az ingatlan, valamint az üzletrész megvásárlásáról, és e tárgyban szerződést is kötöttek, de mivel a vételárát a felperes a megállapodott határidőre nem fizette meg, a szerződéstől elállt. Tagadta, hogy sürgősen pénzre lett volna szüksége. A „Meghatalmazás” aláírásakor a felperes megtévesztette, több banki papírt aláíratott vele, de mivel nem ért magyarul, nem tudta, hogy azok egyikébe tartozáselismerő nyilatkozatot foglalt bele. Nem írta volna alá az okiratot, ha tudta volna, hogy az nemcsak a hitel intézéséhez szükséges meghatalmazást tartalmazza. Életszerűtlen a felperes azon előadása, miszerint 29.000.000 forint készpénzzel megjelent a XX Kastélyban és a pénzt kölcsönadta, miközben a vételárát még részben sem tudta készpénzben kifizetni. A felperes semmilyen módon nem igazolta, hogy ekkora összegű készpénz egyáltalán a rendelkezésére állt. Nem szokványos, hogy valaki egy saját maga által készített zavaros megfogalmazású papíron tett állítólagos elismerés alapján ekkora összegű kölcsönt nyújt egy számára teljesen ismeretlen személynek. A felperessel semmilyen kölcsönszerződést nem kötött, tőle pénzt nem kapott. A kölcsön felvétele azért is életszerűtlen, mert az ügyvéd előtt kötött adásvételi szerződésben egy ekkora összegű kölcsön felvételéről vagy egy ilyen nagy összegű pénzmozgásról minden bizonnyal említést tettek volna. Nem életszerű az sem, hogy 29.000.000 forint ellenében lemondott volna egy ennél nyilvánvalóan sokkal értékesebb ingatlan tulajdonjogáról. Előadta továbbá, hogy a tartozáselismerést nem támadja meg, arra hivatkozik, hogy nem tartozik a felperesnek. Tanúként kérte meghallgatni ifj. felperes nevet, kk, fff és csatolta az alperes ellen csalás büntette miatt folyamatban lévő büntetőeljárás során készült igazságügyi szakértői véleményt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 1.358.900 forint perköltséget, az államnak pedig külön felhívásra 900.000 forint le nem rótt eljárási illetéket. Az ítélet

indokolásában felhívta a Ptk. 242. § (1) bekezdését, 523. § (1) bekezdését és kifejtette, hogy az alperes a „Meghatalmazás” okiratba foglalt tartozáselismerés jogügyletet nem támadta meg, így e jogszabályi rendelkezések alapján őt annak bizonyítása terhelte, hogy a tartozás nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető. Rámutatott arra, hogy az okiratban a felek nem határozták meg, mely napon került sor a 29.000.000 forint átadására. A felperes a másik perben úgy nyilatkozott, hogy a kölcsön átadása a **XX** Kastélyban, a „Meghatalmazás” aláírásának napján történt. Az aláíráskor jelenlévő és tanúként meghallgatott **fff**, **kk** az alperessel egyezően úgy nyilatkoztak, hogy pénzáadás az aláírás alkalmával nem történt, arra nem is kerülhetett sor, hiszen a felperes nem rendelkezett pénzzel, a vételárat teljes egészében hitelből kívánta rendezni. Ifj. felperes neve tanú a felperesi hivatkozást támasztotta alá. Az adásvételi szerződést szerkesztő **uu** ügyvéd viszont az alperest igazolta, azon tanúvallomásával, miszerint a szerződés aláírásakor a felperes kevesebb vételárat akart a szerződésben meghatározni, ezt azonban az adózás miatt kérte, nem volt szó arról, hogy korábban már fizetett volna vételárrészt. Az elsőfokú bíróság e vallomásokat egybevetve és a következőkre is figyelemmel, a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegeléssel azt állapította meg, hogy a kölcsön átadására nem került sor a „Meghatalmazás” aláírásakor. Ifj. felperes neve tanú - miután a felperes gyermeke és az aláíráskor jelenlévő két tanúval ellentétesen vallott - nem tekinthető elfogulatlanak. A felperesnek nem állt rendelkezésére a kölcsönként hivatkozott összeg, ugyanis a teljes vételárat hitelből kívánta megfizetni, és úgy nyilatkozott, hogy a pénzt otthon tartotta, mely az összeg nagyságára tekintettel nem életszerű. Életszerűtlen az is, hogy az adásvételi szerződésben elmulasztottak volna említést tenni a már felvett kölcsönről. **kk** és **fff** tanúvallomása alapján megállapítható, hogy a perbeli okirat aláírásának napján a szerződés több példánya, valamint a bankhoz és földhivatalhoz adott meghatalmazások aláírására került sor. A „Meghatalmazás” formáját és tartalmi elemeit tekintve megegyezik az ezen a napon aláírott meghatalmazásokkal, így a többfajta okirat folyamatos lapozásakor és aláírásakor fel sem tűnhetett az egyébként német anyanyelvű alperes számára, hogy a „Meghatalmazás” a többi okirat tartalmához képest többletet, mégpedig tartozáselismerést is rögzít. Érthetetlen, hogy a tartozás elismerése miért nem külön okiratban történt. **fff** tanúvallomása szerint csak a többletpéldányok első lapját fordította le az alperes számára, olyat nem fordított, hogy az alperes kölcsönadás tényét ismerte volna el. Az elsőfokú bíróságnak mindezek alapján az volt az álláspontja, hogy az alperes bizonyította, nem került sor kölcsönadásra, így nem áll fenn tartozása a felperes felé, ezért annak keresete alaptalan.

Fellebbezésében a felperes elsődlegesen az első fokú ítélet megváltoztatásával keresetének teljesítését, valamint az alperes első és másodfokú perköltségben való marasztalását, másodlagosan a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb tárgyalásra, és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint tévesen jutott az elsőfokú bíróság a tanúvallomások alapján arra a következtetésre, hogy a pénzáadás nem történt meg. A 29.000.000 forint ténylegesen átadásra került, így az okirat tartozáselismerésre vonatkozó rendelkezése a tényleges jogviszonyt tartalmazza.

Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a másik perben hozott elsőfokú ítélet indokolása szerint a bíróság nem tartotta elfogulatlanoknak a tanúkat, ezért őket a jelen ügyben is elfogultnak kellett volna tekinteni. Nem vette figyelembe továbbá azt sem, hogy a két perben és a büntető ügyben tett tanúvallomások ellentétesek. A jelen perben **fff** tanúvallomása során egy kérdéskörre koncentrált, mégpedig arra, hogy a „Meghatalmazás” a többi irat közé keveredhetett. Mind a tanú, mind az alperes ezzel egyező állítása teljesen életszerűtlen és egyben valótlan is, hiszen az okiratot nem csak az alperes írta alá, hanem **fff** és **kk** is, akik mindketten magyarul beszélnek, írnak, értenek. A „Meghatalmazás” nem keveredhetett semmi közé, hiszen mindhárman ugyanazt a tartalmú okiratot írták alá, mely aláírás és az okirat érvényessége a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.049/2010/3. számú jogerős ítéletével is elfogadásra került. Az alperes nyilatkozata szerint akkor látta először a „Meghatalmazást”, amikor azt neki az ügyvéd a fizetési felszólítás kapcsán bemutatta. Ezzel ellentétes tanúvallomást tett a büntető ügy 2012. június 14-i tárgyalásán **rr**. A tanú vallomásából egyértelműen megállapítható, hogy az alperesnek rendelkezésére állt az okirat. Hasonlóan nyilatkozott maga az alperes is a büntető ügy 2012. április 3-i tárgyalásán. A felperes rámutatott továbbá arra, hogy az alperes másik perben rögzített nyilatkozata és 2008. április 8-án kelt levelének tartalma egyértelmű elismerése annak, hogy a pénzt átvette, hiszen a felperes rendelkezett a **XX** Kastély kulcsaival és a Kft. bélyegzőjével, számviteli irataival. Az elsőfokú eljárás során a jelen perben **kk** tanú úgy nyilatkozott, hogy a felperes február 1-jén adta vissza a kulcsokat, de amikor az adásvételi szerződés megírásra került, akkor ismét kapott kulcsokat és bélyegzőt. A felperes hivatkozott továbbá **uu** ügyvéd másik perben tett tanúvallomására, valamint arra, hogy az alperes is elismerte, ittak az üzlet sikerére, az pedig általános gyakorlat, hogy áldomást inni csak a már megkötött, és valamilyen szinten teljesezésbe ment üzlet után szokás. Mindezek alapján a felperes álláspontja szerint az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a tartozás nem áll fenn, a tanúk vallomását elfogultságuk miatt az elsőfokú bíróság nem értékelhette volna bizonyítékként, minden egyéb közvetett bizonyíték pedig azt támasztotta alá, hogy a kölcsön átadása megtörtént, és azt az alperesnek vissza kell fizetnie. A felperes a másodfokú tárgyaláson - az őt terhelő bizonyítási kötelezettségről történt tájékoztatást követően - úgy nyilatkozott, hogy nem kíván további bizonyítási indítványt előterjeszteni. A fellebbezését azzal egészítette ki, hogy az alperes által csatolt újabb kiegészítő szakvélemény figyelmen kívül hagyását kéri.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes jogi és ténybeli indokai alapján. Csatolta a büntetőeljárás során 2012. szeptember 7. napján készült újabb kiegészítő szakvéleményt azzal, hogy az abban szereplő természettudományos megállapítások és következtetések a fellebbezési eljárásban is teljes körűen felhasználhatók bizonyítékként. A kiegészítő szakvéleményben - többek között - az is megállapításra került, hogy a felperes nem adott át 29.000.000 forintot az alperes részére.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az ítélőtábla nem látott okot az első fokú ítélet Pp. 252. § (3) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésére, mert a döntés szempontjából releváns tényekre irányuló konkrét bizonyítási indítvány hiányában nem szükséges és nem is lehetséges a bizonyítási eljárás kiegészítése.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a Fővárosi Ítélőtábla a döntésével is egyetért, az indokait azonban nem osztja teljes egészében és a következőkkel egészíti ki.

A felperes a keresetét arra alapította, hogy az alperessel kölcsönszerződést kötött és annak alapján 30 napra 29.000.000 forintot bocsátott a rendelkezésére, az alperes a szerződésben vállalt visszafizetési kötelezettségét azonban az esedékességgel nem teljesítette. Az alperes vitatta a kölcsönszerződés létrejöttét és a pénz átvételét. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperes kötelezettsége volt a szerződés létrejöttének, tartalmának és az általa történt teljesítésnek a bizonyítása. E körben elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az alperes a 2008. február 1-jén kelt „Megállapodás” elnevezésű okiratban tartozáselismerő nyilatkozatot tett, melyre tekintettel a Ptk. 242. § (1) bekezdése alapján őt terheli annak bizonyítása, hogy a tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen. Az alperes tagadta a tartozáselismerés tényét. Azt nem vitatta, hogy az okiraton lévő aláírás tőle származik, de állította, hogy az okiratban foglalt nyilatkozatot nem tette meg, mivel az okirat nyelve ismeretlen a számára és nem tájékoztatták a szöveg jelentéséről. Állításainak bizonyítása az előbbieken felhívott jogszabályi rendelkezés szerint az alperest terhelte.

Az elsőfokú eljárás során meghallgatott tanúk vallomása alátámasztotta, hogy az alperes nem érti a magyar nyelvet. A felperes sem állította egyértelműen ennek ellenkezőjét, sőt, az alperes által indított per 2009. október 20. napján tartott tárgyalásán úgy nyilatkozott, hogy az alperesnek tolmácsot fizetett. A magyar nyelven készült megállapodás okiratából nem tűnik ki, hogy annak tartalmát az alperesnek megmagyarázták volna, ezért az okirat a Pp. 196. § (3) bekezdésében foglalt feltétel hiányában nem szolgál teljes bizonyítékkal arra, hogy az abban foglalt nyilatkozatot az alperes megtette. A felperes részletes előadást tett az okirat keletkezésének körülményei vonatkozásában. Nyilatkozata szerint az okirat kiállításánál fff tolmácsként és okirati tanúként is közreműködött. fff tanú kihallgatása során ugyanakkor azt vallotta, hogy egymás után több példányban, több okiratot is aláírt az alperes, melynek során az okiratok első példányát fordította le a számára, a per tárgyát képező „Meghatalmazás” azonban nem volt a lefordított okiratok között, olvasatlanul írták alá abban a hiszemben, hogy csupán másodpéldánya valamelyik végigolvasott és a felperes részére lefordított okiratnak. Téves a felperes fellebbezésben kifejtett azon érvelése, miszerint mindenképpen elfogulnak tekintendő az ügyben meghallgatott tanúk, mert őket a másik perben eljáró bíróság nem tartotta elfogulatlanoknak. Az ítélőtábla ezzel kapcsolatban azt emeli ki, hogy a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság minden ügyben meggyőződése szerint bírálja el a tanúk vallomásának hitelt érdemlőségét, bizonyító erejét és a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli. A bizonyítás eredményének

mérlegelése nem támadható eredménnyel pusztán arra hivatkozással, hogy más perben a bizonyítékok közül kiragadott tanúvallomást a bíróság másként értékelte. A felek előadására, a felmerült egyéb bizonyítékokra is figyelemmel a jelen perben nem vetődött fel a tolmácsként eljáró tanú vallomásának hiteltelensége, erre utaló konkrét körülmény a felperes által nem került bizonyításra, önmagában az, hogy a tanú az alperes ismerőse, nem zárja ki vallomása tárgyilagosságát. A tanúvallomás alapján okkal lehet arra következtetni, hogy az alperes az okirat aláírásakor annak tartalmát nem ismerte, nem történt a részéről tartozáselismerésre irányuló akaratnyilvánítás. Nem arról van szó, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat érvénytelen lenne, amelyre az alperes nem kívánt hivatkozni, hanem arról, hogy mint jogügylet, nem létező.

Az okirattal szembeni sikeres alperesi ellenbizonyítás folytán megdőlt a tartozáselismerés ténye, így a felperesre hárult annak terhe, hogy egyéb módon bizonyítsa az alperes kölcsön jogcímén fennálló fizetési kötelezettségét. A Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.049/2010/4. számú jogerős ítélete nem szolgálhat erre bizonyítékkal, ugyanis a felperes tévesen értelmezte az abban foglaltakat akként, hogy az aláírás és az okirat érvényessége elfogadásra került. A másodfokú határozatban kifejtettek szerint az ítéltábla nem osztotta az első fokú ítélet jogi indokait, mivel az volt az álláspontja, hogy jóllehet a per felperese vitatta a „Meghatalmazás” elnevezésű okiratban foglalt jognyilatkozat megtételét, a perben nem volt vizsgálható, hogy tett-e tartozáselismerő nyilatkozatot, létezik-e tartozáselismerés. A jelen perben helytállóan következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy az első fokú eljárás során rendelkezésre állt bizonyítékok alapján nem volt megállapítható a kereset ténybeli alapjaként megjelölt kölcsönszerződés létrejötte és tartalma. A fellebbezésben előadott újabb bizonyítékok alapján sem lehet a következők miatt ettől eltérő eredményre jutni.

rr tanúvallomásából nem tűnik ki, hogy a perbeli „Meghatalmazás” állt volna az alperes rendelkezésére. A tanú nem tudta megmondani, hogy mi volt annak az okiratnak a pontos szövege, amellyel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy az alperes megmutatta és kérte, hogy fordítsa le. A tanú nyilatkozata szerint a kérdéses okirat a „XX” megvásárlásáról szóló egymás közötti megállapodás volt, mely azt tartalmazta, hogy a felperes 29.000.000 forintért megveszi a „XX” és 24 vagy 26.000.000 forinttal fog tartozni. Ifj. felperes neve, kk tanúvallomása, valamint a 2008. április 8-án kelt alperesi levél alapján azt tényként lehetett megállapítani, hogy a XX Kastény kulcsai a felperes birtokába kerültek egy időre, az alperes pedig a másik perben valóban úgy nyilatkozott, hogy „ha nincs pénz, nincs kulcs”. kk tanúvallomása ugyanakkor azt is tartalmazza, hogy az alperes abból a célból kapta meg a kulcsokat, hogy a kölcsön felvétele végett meg tudja mutatni a banknak az ingatlant, az alperes pedig azt is elmondta, hogy „nem adom át a kulcsot addig, míg a bankba nem érkezik meg a pénz”. Az utóbbi nyilatkozat alapján egyértelmű, hogy az alperes a kulccsal kapcsolatban nem a felperes állítása szerint készpénzben átadott kölcsönre utalt. Nem állítható ezért, hogy a nyilatkozatok és a kulcsot visszakérő levél egyértelmű elismerései lennének a pénz alperes általi átvételének. Az pedig csupán feltételezés, hogy a felek mire ittak áldomást.

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta azzal a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján tett kiegészítéssel, hogy a 3/2006. (XI. 27.) PK véleményben foglaltakra is figyelemmel a német anyanyelvű alperes részére kirendelt tolmács állam által előlegezett költségét az alperes pernyertessége folytán a felperes köteles az államnak megtéríteni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselettel felmerült másodfokú perköltségének megfizetésére. Az ítéltábla az alperest képviselő ügyvéd munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján - a ténylegesen elvégzett tevékenység munka- és időigényéhez igazodóan - 200.000 forint + ÁFA összegben állapította meg. A felperes illeték-feljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2012. december 4.

. Németh László sk.

a tanács elnöke

. Magosi Szilvia sk.. Vuleta Csaba sk.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelélül:

ódi Zsuzsanna

írnok